

KURUMSAL İZLEME RAPORU

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

İzleme Takımı

PROF. DR. MESUT GÜNER (TAKIM BAŞKANI)

PROF. DR. KAMİL GÜREL (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

PROF. DR. ŞERİFE İPEK KARAASLAN (AKADEMİK DEĞERLENDİRİCİ)

OSMAN ŞİMŞEK (ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRİCİ)

ÖZET

Kurumsal Dış Değerlendirme Programı İzleme Sistemi'nin amacı, dış değerlendirme süreci sonrasında ilgili yükseköğretim kurumundaki gelişim sürecinin değerlendirmesini gerçekleştirmektir. İzleme ziyaretinin temel amacı kurumun dış değerlendirmesi sonucunda hazırlanan Kurumsal Geri Bildirim Raporları'nda ortaya çıkan "gelişmeye açık yanlar" konularında bir değerlendirme yapmaktır. Bununla birlikte kurumun güçlü yanlarında bir değişim olduğunda bunların da izlenmesi kurumun gelişimine ve iyileştirme sürecine katkıda bulunacaktır.

Raporun hazırlanma süreci , Kalite Güvence Sistemi, Eğitim ve Öğretim, Araştırma ve Geliştirme, Toplumsal Katkı ve Yönetim Sistemi olmak üzere beş ana başlığı içermektedir. Belirtilen beş ana başlık gerçekleştirilen faaliyetlerle iyileştirme çalışmaları gözlenerek bu rapor oluşturulmuştur.

KURUM HAKKINDA BİLGİLER

TOBB ETÜ, Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı (TOBEV) tarafından 1 Temmuz 2003 tarihinde kurulmuştur. TOBB ETÜ ilk defa, 2004-2005 Akademik Yılı itibariyle 145'i burslu 270 öğrenci kabul ederek, 3 fakülte, 6 bölüm ve Yabancı Diller Bölümünde eğitim öğretim faaliyetlerine başlamıştır.

2004 yılında idari birimler ve derslikler bloğundan oluşan ana binası ile eğitim-öğretime başlayan TOBB ETÜ, izleyen yıl yerleşkesine sosyal tesisler binası, 2009 yılında Yabancı Diller binası, 2010 yılında Öğrenci Konukevi, 2013 yılında Teknoloji Merkezi ve TOBB ETÜ- GARAJ, 2014 yılında ise Tıp Fakültesi Morfoloji Laboratuvarı binasını dahil ederek fiziki alt yapısını genişletmiştir.

2007 yılında Güzel Sanatlar Fakültesi, 2009 yılında Hukuk Fakültesi ve 2013 yılında Tıp Fakültesi kurulmuştur.

2012 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile Güzel Sanatlar Fakültesi'nin adı Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, 2018 yılında alınan Bakanlar Kurulu Kararı ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesi olarak tekrar değiştirilmiştir. 2016 yılında TOBB ETÜ Sağlık Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi (TOBB ETÜ Hastanesi) kurulmuştur. 2009 yılında kanunla kurulan Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2021 yılında yöneticileri atanarak faaliyete başlamıştır.

TOBB ETÜ 2020 yılında toplam 5699 öğrencisi ile 6 fakülte ve 4 enstitü bünyesinde yer alan 22 lisans, 22 yüksek lisans ve 10 doktora programında eğitim-öğretim faaliyetlerini; 10 araştırma merkezi, 72 araştırma, 37 eğitim laboratuvarı ve 13 tasarım stüdyosunda araştırma faaliyetlerini gerçekleştirmiştir. Üniversite, yerleşkesindeki 322 akademik ve 144 idari personeli ile hizmetlerini sürdürmüştür.

TOBB ETÜ paydaşlarıyla birlikte belirlemiş olduğu, "*Kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapan, araştırma geliştirme faaliyetleri ile toplum ihtiyaçlarına yönelen ve ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunan, üniversite-sanayi işbirliğini geliştirerek iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştiren bir üniversite olmaktır.*" misyonu doğrultusunda "*Teknoloji ve üretkenlik fikirleri ile geleceği şekillendiren öncü bir üniversite olma*" vizyonu temel değerleri ve politikaları çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin 2018 tarihinde sunulan KGBR raporunda Kalite Güvencesi kapsamında belirtilen gelişmeye açık yanların özeti aşağıdadır;

Üst yönetim, kalite güvencesinin önemini anlamış olmakla birlikte; kurumda kalite kültürü henüz yeterince yaygınlaşmamıştır.

PUKÖ çevrimlerinde Kontrol ve Önlem alma faaliyetlerinin kurum sathında tüm birimlere aynı oranda yayılması sağlanamamıştır. Stratejik Plan ile Kalite Güvence Sistemi'nin entegre edilme süreci devam etmektedir. Kalite Politikası henüz yayımlanmış fakat iç ve dış paydaşlara içselleştirilmesi ve yaygınlaştırılması halen devam etmektedir. Akademik-idari çalışanlar ile mezunlar-işverenlerin memnuniyet anketlerinin düzenli olarak uygulanmasına yeni başlanmış olup, sonuçlara göre iyileştirmelerin yansımaları henüz görülebilmiştir. Kalite Komisyonu çalışmalarına dış paydaşların katılımı henüz sağlanamamaktadır. Öğrencilerin karar alma süreçlerine katılımı yeterince sağlanamamıştır. Kurumda geribildirim mekanizmasının hem sözlü hem yazılı iletişim üzerinden alındığı gözlemlenmiştir. Kurum hafızası oluşturulması kapsamında sözlü geribildirimlerin sistematik şekilde dokümanleştirilmediği görülmüştür. Kurumda, elektronik takip, ölçüm ve değerlendirme sistemlerinin birbirileriyle etkileşimli çalışabilmesi; web sayfasına Kalite Güvence Sistemleri (KGS) işleyişine ait bazı kanıtların eklenmesi; Stratejik Plan ile KGS'nin entegre edilmesi, stratejik performans göstergesi ve anahtar göstergelerin düzenli olarak ölçülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesinin kurumda yaygınlaştırılması; KGS uygulamalarında gelişmeye açık diğer yönlerdir.

2019-2021 Dönemindeki Gelişmeler;

Kalite Komisyon Başkanlığının Rektör tarafından yapılması, çalışma ve geri bildirimlere göre iyileştirme önerilerinin böylelikle üst yönetim tarafından değerlendirilmesi ve iyileştirmelerin gerçekleştirilmesiyle; üst yönetimin Kalite Güvence Sistemlerine verdiği önemin devam ettiği ifade edilmektedir. Ancak 2021 izleme yılı olmasına rağmen 2020 Kurumsal Geri Bildirim Raporuna 2018 KGBR güçlü yan ve gelişmeye açık yanları için yeterince açıklama ve kanıt konulmamıştır.

Düzenli mezun izleme listeleriyle belgelenmiş olarak misyon ve vizyon kapsamında sanayiye dönük hazır insan kaynağı yetiştirilmesi güçlü yanının, izleme döneminde de devam ettiği anlaşılmaktadır.

Erasmus hareketliliklerin pandemi nedeniyle olumsuz etkilenmesine rağmen 2018 Yılında Uluslararası Girişimcilik Bölümünün Ukrayna'daki 2 yıllık eğitimine (akademik ortaklık modeli) ek olarak TOBB ETÜ Taşkent'in kurulması ve 2020- 2021 Akademik yılı itibariyle iki Program açılmasıyla (uluslararası kampüs modeli); üniversitenin Uluslararasılaşma konusundaki etkin çalışmaların artarak devam ettiğini göstermektedir.

Uluslararası sıralamaların önem verilmeye ve takip edilmeye devam ettiği, sıralamalardaki düşüşün analiz edildiği (Mühendislik Fakültesinde nitelikli öğretim üyesi ve doktora öğrencisi sayısı düşüşüne bağlı bulunduğu), önümüzdeki yıllarda da düşüşün devam etme olasılığına karşın eylem planları ve iyileştirmelerin henüz gerçekleştirilemediği, bu güçlü yanda mevcut gücün kısmen kaybedildiği anlaşılmaktadır.

Toplam 22 Eğitim-Öğretim Programının üçünde akreditasyon (Bilgisayar Mühendisliği ve Elektrik Elektronik Mühendisliği programlarında 5 yıl, Endüstri Mühendisliği Programında 2 yıl akreditasyon) gerçekleştiği dört programda akreditasyon çalışmalarının sürdüğü anlaşılmaktadır. Kurumun akademik birimlerinde akreditasyon farkındalığı sürmekle birlikte akreditasyon yaygınlaşması için zamana ihtiyaç olacaktır. İdari birimlerinde 2017'de saptanan süreç yönetimi farkındalığının, ISO vb belgelerle tescil edilme yoluna henüz gidilmemiştir.

Kanıt olarak 2018-19-20 yılı kalite çalışmaları farkındalık anket/ölçeği sorularındaki (TOBB ETÜ'nün daha iyi bir üniversite olabilmesi adına gönüllü olarak kalite iyileştirme çalışmalarında katkı

sağlamak isterim. TOBB ETÜ Kalite Komisyonundan haberdarım. TOBB ETÜ Kurum İç Değerlendirme Raporlarını takip ediyorum. TOBB ETÜ Kalite Komisyonunun yürüttüğü çalışmalardan haberdarım) yüzde oranları verilerek akademik ve idari personele uygulanan genel memnuniyet anketi sonuçlarında, kalite çalışmalarının bilinirliği ve çalışmalardan memnuniyeti %60'ın üzerinde çıktığı bildirilmektedir. Anket sorularının kalite komisyonu bilinirliği ötesinde kalite kültürü yaygınlığı ölçme kapasitesi sınırlıdır. YÖKAK göstergelerinde 2020 yılı için iç-dış paydaşlarla yapılan toplantı sayısı beş, geribildirim ve değerlendirme toplantı sayısı dört verilmekte olup, önceki yıllarda olmaması; kalite kültürünün yeterli yaygınlığın sağlanamadığı şeklinde yorumlanmıştır.

2017 KGBR'de gelişmeye açık yan olan PUKÖ çevrimlerindeki Kontrol ve Önlem alma faaliyetlerinin kurum sathında tüm birimlere yayılmasının sağlanması için idari birim yönetici ve çalışanlarının yer aldığı toplantılar düzenleyerek birim iş listeleri üzerinden döngü çalışmaları gerçekleştirildiği ve yapılan tüm işlerde döngünün kapatılmasının önemi vurgulandığı bildirilmektedir. Ancak PUKÖ kapatılması için değerlendirme sürecinde kurumdan elde olunan 'TOBB ETÜ İdari Birim Hedefleri, SWOT Analizleri ve PUKÖ Döngü Örnekleri' isimli sunuda; 'İnşaat Emlak Müdürlüğü, Ortak Eğitim ve Koordinasyon Müdürlüğü, İletişim Halkla İlişkiler ve Basın Müdürlüğü, Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü, Sağlık Spor ve Tanıtım Müdürlüğü, Mali İşler Müdürlüğü, Teknoloji Transfer Ofisi, Belge Yönetimi ve Raporlama Müdürlüğü, İdari İşler Müdürlüğü, Öğrenci İşleri Müdürlüğü (ÖİM)' slayt başlıkları olarak; SWOT analizi, hedefler, eylemler, performans göstergeleri ve her birimin PUKÖ döngü içerikleri başlıkları verilmesine rağmen; İnşaat emlak müdürlüğü dışındakilerin SWOT analizi yapılmadığı, yapılan PUKÖ döngülerinde; sadece o birim için yapılan günlük işlerin daha çok eylem listesi gibi sıralandığı; bazı kontrol aşamasında ve önlem almadaki eylemlerin uygun eylemler olmadığı ve bu döngülerle PUKÖ çevrimi kapanmasının yapılamadığı anlaşılmıştır.

Kurumsal Strateji Ofisi tarafından stratejik amaçlara ne ölçüde ulaşıldığı yıllık olarak Kurumsal Performans göstergeleri, Üniversite Derecelendirme Raporları, Kurum İç Değerlendirme Raporları, Faaliyet Raporları ve YÖK Denetleme Raporları ile kontrol edilmektedir ve bu çerçevede kısa- orta- uzun vadeli iyileştirme planları oluşturulmaktadır. Oluşturulan planlar yönetim ve Kalite Komisyonu'na sunulmaktadır.' ve 'Stratejik Planı takip eden Kurumsal Strateji Ofisi aynı zamanda kalite yönetim uygulamalarını yöneten Kalite Komisyonunda aktif olarak görev yapmaktadır. Bu entegrasyonun güvence altına alınması Kalite Komisyon Başkanı Rektör tarafından sağlanmaktadır' ifadelerine rağmen Kalite Güvence Sistemleri ile Stratejik Plan entegrasyonuna dair; performans gerçekleştirme sonuçları, bunların Kalite Komisyonunda tartışıldığına dair toplantı tutanakları ve eksik göstergeler üzerine yapılan eylem planları ve düzeltici faaliyetlerle bunların kapatılmasına ait kanıtlara ulaşılamamıştır.

Kalite Politikaları internetten tüm paydaşlara duyurulmaktadır.

2019-2020 anket sonuçlarını kıyaslayan beş adet düzenli memnuniyet anket sonuçları belgesi ile bazı alanlarda %10-40 arasında akademik-idari çalışanlar ile mezunlar-işverenlerde memnuniyet artışı sağlandığı, anket sonuçlarına göre iyileştirmeler yapılmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Öğrenciler düzeyinde ankete katılımın %30, mezunlar düzeyinde %11 olması nedeniyle anket kapsayıcılığı kısıtlıdır. Bununla birlikte, memnuniyet anketlerinin düzenli uygulanmasından elde edilen sonuçlara göre eylem planları yapılarak iyileştirmeler sağlandığı anlaşılmaktadır.

Üniversite Kalite Komisyonu çalışmaları ve akredite olmayan bölümlerin Kalite Komisyonu çalışmalarına paydaş katılımı kanıtlarına ulaşılamamıştır, Kalite Komisyonu çalışmalarına paydaş katılımının açısından iyileştirmeye gerekliliği devam etmektedir. Ayrıca Endüstri Mühendisliği Danışma kurulu toplantı tutanaklarından, toplantıların Kalite Komisyonu ile değil, Bölüm Başkanı ile yapıldığı anlaşılmaktadır.

YÖK'ün öğrenci konseyi yönergesinin yenilenmesi sürecinin uzaması ve yeni yönergenin bu yıl oluşturulması nedeniyle son iki yılda seçim yapılamaması ve öğrenci konsey yönergesi çerçevesinde konsey başkanı öğrenciler ile ilgili konuların görüşülmesi sırasında senato ve yönetim kurulu toplantılarına katılım sağlayarak karar alma süreci içerisinde bulunabilme olasılığına bildirilmesiyle; öğrencilerin

karar alma süreçlerine katılımının yeterince sağlanamadığı anlaşılmaktadır.

Dilekçematik uygulaması 2018 Dış Değerlendirme Saha ziyaretinde yeni başlangıç düzeyinde olduğu belirtildiği için; geribildirim mekanizmaların yetersiz olduğu düşünülmüştü. Üç sene sonraki kontrolde de 'Dilekçematik diye yeni bir uygulama başlatıldığı' ifadesinin devam ediyor olması bu alanda çok fazla ilerleme kat edilemediğini düşündürmektedir.

Kanıt olarak verilen GCRIS Veri tabanı linkinde; 'TOBB ETÜ araştırma eko sistemi içindeki tüm araştırma çıktıları ile ilgili farklı metriklerle ileri düzey raporlama sunabilen ve kurumsal stratejik kararlara destek veren bir araştırma ve performans değerlendirme bilgi sistemi olduğu anlaşılmaktadır. Bir açık kurumsal akademik arşivdir' ifadesin ile 2017 KGBR'deki 'Kurumda, elektronik takip, ölçüm ve değerlendirme sistemlerinin birbirileriyle etkileşimli çalışabilmesi; web sayfasına Kalite Güvence Sistemleri (KGS) işleyişine ait bazı kanıtların eklenmesi; Stratejik Plan ile KGS'nin entegre edilmesi, stratejik performans göstergesi ve anahtar göstergelerin düzenli olarak ölçülmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesinin kurumda yaygınlaştırılması; KGS uygulamalarında gelişmeye açık yanın (verilen kanıtın kapsayıcılığının yeterli olmadığından) yeterince iyileştirilemediğini düşündürmektedir.

EĞİTİM ve ÖĞRETİM

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinin 2018 tarihinde sunulan KGBR raporunda Eğitim-Öğretim kapsamında belirtilen gelişmeye açık yanların özeti aşağıdadır;

Kurumun internet sayfası üzerinden paylaşılan ders bilgi paketlerinde dersin öğrenme çıktıları ve program çıktıları ilişkisinin belirtilmemiş olduğu gözlenmiştir. İlgili dersler için iş yükü anketine dayalı Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) çalışması görülmemiştir. Öğrenim çıktıları ve program çıktılarının takip edilmesinde bir sistem bulunmamaktadır.

Kurumun en güçlü yanı olan Ortak Eğitimin öğrenim çıktılarının ve müfredat ile bağlantısının güçlendirilmesi önemli görülmektedir. Lisans programları için, disiplinlerarası çalışmayı destekleyecek serbest seçmeli ders sayısının bazı Fakültelerde yeterli olmadığı görülmüştür. Eğiticilerin eğitimi Tıp Fakültesinde ve Yabancı Diller Bölümünde bulunmakta olup, üniversite genelinde yaygınlaştırılması için çalışmalar devam etmektedir.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'ndeki stüdyoların bir bölümünün alansal olarak yetersiz olduğu gözlenmiştir. Akreditasyon süreci için, Mühendislik Fakültesinde çalışmalar başlamış olup, diğer fakültelerde böyle bir çalışma görülmemiştir. Öğrencilere yerleşke içinde, psikolojik destek hizmeti verebilecek birim bulunmamaktadır. Engelli öğrenci ve personel için, üniversite kampüsü genelinde yapılan çalışmaların yaygın olmadığı görülmüştür. Güz dönemindeki öğrenci nüfusunun yoğunluğu nedeniyle, öğrencilere ders çalışabilecekleri mekânların kısıtlı kaldığı gözlenmiştir.

2019-2021 Dönemindeki Eğitim Öğretim Ölçütlerindeki Gelişmeler

Kuruluşundan beri uygulanan üç dönemlik Ortak Eğitim Modeli ile lisans eğitimde 4 yıl için 8 dönem yerine 12 dönem uygulandığı, bir ekstra dönemin örgün eğitime, üç tanesinin ise uygulama sayısını artırmak için kullanıldığı anlaşılmaktadır. Lisansüstü eğitimde de uygulanmaktadır. Pandemi dönemine rağmen ortak eğitim protokolü imzalanmış kuruluş sayısı 3000'den 4000'e yükselerek güçlü yan devam ettirilebilmiştir. Ortak eğitim ile iş hayatını yakından tanıma ve farklı alanlarda çalışma imkânı bulan öğrencilerden %24'ünün bu eğitimi aldıkları yerde istihdam edildiği bildirilmiştir.

Bu güçlü yanın 2018'de gelişmeye açık olan Ortak Eğitimin öğrenim çıktılarının müfredatla bağlantısındaki zayıflık devam etmektedir. Web sitesindeki bilgi paketlerinde ortak öğretim ders öğrenim çıktısı bilgi paketi son sayfasında dersler içinde ortak öğretim1, ortak öğretim2 ve ortak öğretim3 olarak program çıktısı ile eşleştirmeleri olmakla birlikte ortak Eğitim ders çıktılarına hala ulaşılamamaktadır. Bu kadar çok dış paydaşla yürütülen programda ortak öğretim ders çıktılarının da açık ve net şekilde ilan edilmesi ve titizlikle izlenmesi önemli ve gereklidir. Ayrıca 2021 yılında ilan edilen 'Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği'ne göre iş yeri eğitimi grubuna giren bu ortak eğitimler için 12. madde 3. fıkrasında bulunan 'İşletmede mesleki eğitim kapsamında hesaplanan derslerin toplam kredisiz 15 AKTS kredisinden az, 30 AKTS kredisinden fazla olamaz.' açıklamasının çerçevesine girememektedir.

Kurumun web sayfası üzerinden paylaşılan ders bilgi paketlerindeki dersin öğrenme çıktıları ve program çıktıları ilişkisinin belirtilmemesi gelişmeye açık yanında; her ders çıktısı için program çıktı matris eşleştirilmesinin eksiklerinin büyük ölçüde tamamlandığı, bilgi paketlerinde iş yükü anketine dayalı Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) belirtilmekle birlikte web sayfasındaki derslerin isimleri tıklanarak içeriklerine ulaşılamadığı, açılan ders bilgilerinde de AKTS bilgilerinin olmadığı görüldü.

Öğrenim çıktıları ve program çıktılarının takip edilmesi için bir sistem gelişmeye açık yanında yukarıda bahsedilen akredite olmuş programlar dışında bunun için bir sistem kurulduğuna dair bilgi ve belgeye ulaşılamamıştır.

Öğrenci-akademisyen ilişkisinin etkinliği ve verimliliği; devam eden açık kapı politikası uygulamasıyla sürmektedir.

Uluslararası Girişimcilik Bölümünün Ukrayna'daki eğitime ek olarak TOBB ETÜ Taşkent' te açılan Uluslararası İşletme ve Girişimcilik Bölümü ile kurumun bu alandaki gücünü artırarak devam ettirdiği anlaşılmaktadır.

Mezunların öğrenim sırasında aldıkları girişimcilik eğitim faaliyetleri ile yeni iş yerleri kurabilmesi için ulusal ve uluslararası boyutta katkı veren güçlü yönün devam ettiği, sunulan kanıtlardan mezun öğrencilerin %65'inin özel sektörde çalıştığı, mezunların %29'u kendi işlerini kurdukları veya aile şirketlerinde çalıştığı, Türkiye Sicil Gazetesinden derlenen verilere göre 2020 yılında TOBB ETÜ'lü akademisyen, öğrenci ve mezun tarafından kurucu/ortak olunan 990 şirketin 123' ü start-up statüsünde olduğu anlaşılmıştır. Kurumun bu alandaki gücünü devam ettirdiği anlaşılmaktadır.

2018 yılında kendi içerisindeki kalite süreçlerini tamamlamış, akreditasyona hazır olan yabancı diller bölümünün gerekli akreditasyon sürecini tamamlayamadığı, Amerika merkezli CEA' ya (The Commission on English Language Program Accreditation) başvuru yapıldığı ancak mevcut küresel salgın koşulları sebebiyle tamamlanamadığı belirtilmektedir. Bununla birlikte gelişmeye açık yön olarak bildirilen Mühendislik Fakültesindeki akreditasyon çalışmaları sonucunda; Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce) ve Elektrik/Elektronik Mühendisliği (İngilizce) bölümlerinde 5 yıllık, Endüstri Mühendisliği (İngilizce) programında 2 yıllık MÜDEK Akreditasyonu alındığı, Psikoloji Bölümü için bir sonraki yıl akreditasyon sürecini başlatarak Türk Psikologlar Derneği'ne başvuru yapmayı planlandığı bildirilmiştir. Gelişmeye açık bu yönde kısmen iyileşme sağlanmakla birlikte; diğer Fakülte ve programlara yaygınlık sağlanması ve YÖKAK'ın akreditasyonunu tanıdığı kuruluşu olan tüm programlarda benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Lisansüstü programlarda, öğrencilere fazlaca program dışı ders seçebilme özgürlüğü verilerek disiplinler arası çalışma ve araştırma ortamına oluşturularak sağlanan güçlü yönün, lisans programları düzeyinde yeterince yaygınlaştırılması sağlanamamıştır.

Lisans programları için, disiplinler arası çalışmayı destekleyecek serbest seçmeli ders sayısının bazı Fakültelerde yeterli olmaması gelişmeye açık yanı için; 'Bölüm/ Fakülte Yönetim Kurulu toplantılarında değerlendirilen bazı lisans ders müfredatlarında yer alan seçmeli ders havuzları güncellenme ve genişletilme' açıklaması yapılmakla birlikte disiplinlerarası seçmeli ders açısından yeterli bilgi ve belgeye ulaşamamıştır.

"Eğiticilerin Eğitiminin" üniversite genelinde yaygınlaştırılması gelişmeye açık yanı için kurum; *'Eğiticilerin eğitimi kapsamında 2020 yılında üniversitedeki akademisyenleri Acil Durum Eğitimine hazırlamak amacıyla uzak.etu.edu.tr altında Eğitici Eğitimi dersi oluşturulduğunu, bu ders çerçevesinde uzak.etu.edu.tr ve Zoom telekonferans platformlarında derslerin nasıl planlanacağı ve sürdürüleceğini açıklayan videolar ve kullanım kılavuzları hazırlandığını, örnek asenkron dersler ve örnek sınavlar hazırlanarak öğretim elemanlarının bu platformları deneyimlemesi sağlandığını'* bildirmektedir. Ayrıca *"Eğitici Eğitimi Zoom Toplantısı" başlığı altında öğretim elemanlarıyla 15 kez toplanılmış, bu toplantılarda senkron derslerde kullanılacak eğitim araçları açıklanarak örnek ders uygulamaları gerçekleştirildiği* ifade edilmiştir. Kurumun açıklamalarından; Eğiticilerin eğitiminde; (i) Eğitim Psikolojisi, (ii) Öğretim İlke ve Yöntemleri, (iii) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, (iv) Sınıf Yönetimi ve (v) Eğitimde Teknoloji Kullanımı olası ders başlıklarından daha çok eğitim teknolojileri üzerinde durulduğu anlaşılmaktadır. Acil uzaktan eğitim sistemi için yapılmış bu uygulamanın; KGBR' de belirtilen Eğiticilerin Eğitimi yerini tutamayacağı kanaati oluşmuştur.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'ndeki stüdyoların bir bölümünün alansal olarak yetersiz olduğu gelişmeye açık yanı için; *'Orman Bakanlığından alınan arazide yer alan tamirhane binasının Tasarım Mimarlık Fakültesine dönüştürülerek fakülte, ihtiyaçlarına uygun mekanlar (stüdyo, atölye vb.) elde edilmesinin amaçlandığı ve 2020 yılında Teknoloji Merkezi binasına yapılan ek bina ile özel olarak Mimarlık ve Tasarım stüdyolarına ayrılmış bağımsız bir alan sağlandığı'* ifade edilmiştir. İhtiyacın kısmen karşılanmakla beraber planlamalar da devam ettiği için iyileştirmede bazı eksiklerin kaldığı anlaşılmaktadır.

Öğrencilere yerleşke içinde, psikolojik destek hizmeti verebilecek birim bulunmaması gelişmeye açık yanı için; 2019 yılı içerisinde öğrencilere yönelik müdahale, destek çalışmaları ve ağırlıklı olarak psikolojik konularla ilgili bilgilendirme amacı taşıyan önleme ve eğitim faaliyetleri ile hizmet veren Psikolojik Destek Merkezi (PDM) kurularak bu gelişmeye açık yanda iyileştirme sağlandığı anlaşılmaktadır. Merkezin kurulmasından sonra da başvuru, görüşme, hastaneye sevk sayılarının düzenli izlenmesi ve verilen hizmet kalitesinin gözden geçirilerek iyileştirilmesi kalite süreçlerine katkı sağlayacaktır.

Engelli öğrenci ve personel için, üniversite kampüsü genelinde yapılan çalışmaların kısıtlılığı gelişmeye açık yanı için; *'2020 yılı içerisinde ofis isimliklerinin Braille alfabesine göre yaptırılması, akülü tekerlekli sandalye alımı, kampüs otopark düzenlenmesi ve engelli rampaları yapılması konularında bütçe sağlandığı, Engelli Öğrenci Biriminin yönetiminde değişiklik olduğu'* ifade edilmektedir. Bu gelişmeye açık yanda bazı iyileştirmelerle beraber bunların bütçe sağlama ötesinde uygulama ve kontrolünün de yapılarak takip edilmesi önerilmektedir.

Üç dönem eğitim olduğunda güz dönemindeki öğrenci nüfusunun yoğunluğunun daha çok olduğu, özellikle bu dönemde öğrencilere ders çalışabilecekleri mekânların kısıtlı kalması gelişmeye açık yanı için; *'Orman Bakanlığında alınan arazide yer alan tamirhane binasının Tasarım Mimarlık Fakültesine dönüştürülerek fakülte, ihtiyaçlarına uygun mekanlar (stüdyo, atölye vb.) elde edilmesi amaçlandığı'* ve ek olarak *'Dersliklerin durumu nitel ve nicel olarak öncelikli iyileştirme planı içerisine alınmış kısa vadede sosyal tesisler ve TEPAV binasında derslik alt yapısı oluşturulduğu, derslik fizibilite çalışması tamamlanmış olup Gazi Anadolu Lisesinden alınan bina derslik binası olacak şekilde planlandığı, deprem analizi tamamlanan binanın imar ve mimarlık çalışmaları devam ettiği'* ifade edilmektedir. Bu ifade ve açıklamalardan, kısmi iyileştirme sağlanmakla birlikte mekân kısıtlılığının devam ettiği anlaşılmaktadır.

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinin 2018 yılında sunulan KGBR raporunda Ar-ge kapsamında belirtilen gelişmeye açık yanların özeti aşağıdadır;

Araştırma güçlü yanlardan biri olmakla birlikte; Doktora program sayısının mevcut araştırma politikalarıyla uyumlu olmadığı görülmektedir.

2019-2021 Dönemindeki Araştırma-Geliştirme ölçütlerindeki Gelişmeler;

Üniversite sanayi iş birliği modellerini aktif olarak kullanan, girişimcileri destekleyen ve merkeze bağlı laboratuvarlardan, eğitim ve araştırmada etkin olarak yararlanılmasını sağlayan çalışma modeli olan **Teknoloji Merkezi** ile TTO 2020 yılında, yürüttüğü 33 yeni (bütçe; 15.588.647TL), 85 devam eden proje (bütçe; 46.224.270TL), 27 iş birliği anlaşması, yeni 3 ulusal / 8 uluslararası patent başvurusu ile güçlü yanını artırarak devam ettirmektedir. Araştırma çıktılarını takip için (<https://gcris.etu.edu.tr/>) adresindeki sistem ve yazılım kullanılmaya başlanmıştır.

Üniversitenin yer aldığı ulusal girişimcilik ve yenilikçilik endeksinde 2017 ve 2018'de 11. Sırada, 2019'da 15. Sırada, 2020'de 16.sırada olduğu, üst sıralardaki bu kısmı gerilemenin analiz yapıldığı, kısmi gerilemeye rağmen kurumun güçlü yanını devam ettirdiği anlaşılmaktadır. Üniversite yaptığı analizde sıralamalardaki gerilemenin 'Mühendislik Fakültesindeki nitelikli öğretim üyesi ve doktoralı öğrenci sayısı ile bağlantılı olacak şekilde ileride daha sert şekilde devam edeceği' saptaması da yapmış, bu sert düşüşü durdurmak ya da yavaşlatmak için bir henüz eylem planını faaliyete alamamıştır.

2018'deki 'Araştırma ve araştırmacı desteklerinin sanayiden karşılandığı çok sayıda uygulama mevcuttur' güçlü yanı için üniversite; (<http://tto.etu.edu.tr/index.php/syf/universite-sanayi-is-birligi>) adresini vererek üniversite-sanayi iş birliği çalışmaları sürdürdüğünü ifade etmektedir. Verilen linkten desteklerin ne kadarının sanayiden kaynaklandığı bilgisi net değildir.

2018'deki 'Araştırmada, disiplinler arası yaklaşımın yaygın olarak kullanılması' güçlü yanı için Disiplinlerarası Araştırma (DAF) oluşturdukları, mevcut bilgi birikiminin farklı disiplinler arasında somut bir çıktıya dönüşmesini amaçlandığı ulusal ve uluslararası destek programlarında rekabetçi proje önerilerine dönüşmesi hedeflendiği bildirilmektedir. Disiplinlerarası Araştırma Fonu yönergesine göre en az 2 en fazla 3 adet farklı fakültelerden yürütücü ile yapılan çalışmalara destek verildiği anlaşılmaktadır.

2018'de Ar-Ge'de tek gelişmeye açık yan olarak bildirilen 'Doktora program sayısının mevcut araştırma politikalarıyla ve Ar-Ge gücüyle uyumlu olmadığı' hususunda; 2018 yılında mevcut yedi doktora programına 2020 yılında üç tane yeni eklendiği, toplamda 10' a ulaşıldığı, bazı alanlarda açma çalışmalarının devam ettiği görülmektedir. Açılan 3 adet yeni doktora programı (*Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Moleküler Tıp ve İktisat doktora programları*), araştırma politikasındaki 'Disiplinler arası çalışmaları desteklemek ve teşvik etmek' politikasına uygun olacak şekilde interdisipliner değil, ABD yapılanmasının uzantısı şeklindedir. Belirtilen iyileşmeye açık yönün hala devam ettiği gözlenmiştir. İzleme sürecinde yeni sekiz Yüksek Lisans programı ve iki araştırma merkezi eklenmiştir.

TOPLUMSAL KATKI

Kurum, 2017-2021 Stratejik Planında stratejik amaçlarından birini “Toplumsal sorunların çözümünde kullanılmasına yönelik uygulamalı araştırmaların artırılması ve üniversite sanayi işbirliğinin geliştirilmesi” olarak tanımlamış ve bu kapsamda bakanlıklar, kamu kurumları, iş dünyası ve uluslararası stratejik işbirliklerinin geliştirilmesi hedefi ile çeşitli uluslararası (AB, ABD, Uzak Doęu, Türki Cumhuriyetler vb.), yaşam boyu öğrenme etkinlikleri sunmayı, araştırma potansiyelini, teknolojik birikimini topluma aktarmayı hedeflediğini belirtmiştir. Araştırma, eğitim-öğretim, üniversite-şehir ve bölge iş birliği ve kültürel alanlarda gerçekleştirdiğı faaliyetler ile toplumsal katkı sağlamaya devam etmektedir. Bunlar arasında, 2020 yılında Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü öğrencileri ALS hastaları için göz kırparak haberleşme, Endüstriyel Tasarım Bölümü bitirme projelerinde, 'Dünyayı Kurtarmak' adlı bitirme tezleri, Mimarlık Bölümü, Kültürel Mirasın Belgelenmesi ve Korunması, İklim Değişikliği ve Mimarlık Mirası ile Toplumsal Cinsiyet Eřitlięi konusunda farkındalık (Işık Yakan Kadınlar Platformu) alışmalarını gerçekleştirerek toplumsal katkı faaliyetlerini sürdürme çabası içindedir.

YÖNETİM SİSTEMİ

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinin 2018 yılında sunulan KGBR raporunda Yönetim Sistemleri kapsamında belirtilen gelişmeye açık yanların özeti aşağıdadır;

Kalite süreçleri ile bütünleşmiş ve etkin bir bilgi sisteminin olmadığı gözlenmiştir. Uygun fiyatlı, tabldot yemek veren bir üniversite yemekhanesinin olmadığı gözlenmiştir. Personel ihtiyacına yönelik bir kreş bulunmamaktadır.

2019-2021 Dönemindeki Yönetim Sistemleri ölçütlerindeki Gelişmeler;

Ortak eğitim yapan iş yeri sayısının izleme döneminde 3000'den 4000'e çıktığı, 2018 yılında tespit edilen; 'iş dünyasıyla güçlü ilişkiler kurulmasını sağlayan TOBEV'in aktif desteğinin' devam ettiği anlaşılmaktadır.

Çevrimiçi izleme saha ziyaretinde odak grup görüşmeleri yapılamadığından; kurumu birçok yönden güçlü kılan akademik/idari personelin, öğrencilerin kurumsal aidiyet duygularının idamesi tam anlaşılamadı. 2018'deki ziyaret sırasındaki Rektör yardımcısının Rektör olduğu kurumda; Rektör yardımcısı pozisyonlarının boş olmakla birlikte dinamik bir karar mekanizmasının devam ettiği, yıllık strateji, gözden geçirme çalışmalarında, bölgesel gelişmeler takip edilmeye devam edildiği anlaşıldı. Toplumaya yönelik, çeşitli alanlarda eğitim ve danışmanlık desteği veren güçlü bir Sürekli Eğitim Merkezinin gücü ve etkinliğini devam ettirdiği anlaşıldı.

Kalite süreçleri ile bütünleşmiş ve etkin bir bilgi sistemi konusunda çalışmaların devam etmekle birlikte henüz entegrasyon hedefine ulaşamadığı anlaşılmıştır. 'Rektörlük talimatıyla yerleşke içerisinde yeme içme hizmeti sunan tüm işletmelere günlük fırsat menüleri hazırlanmasına rağmen; sadece tabldot yemek sağlayacak uygun fiyatlı seçenekler için firmalarla görüşmeler tamamlanmış olup yemekhane kurulum çalışmalarının' devam ettiği, 'uygun fiyatlı, tabldot yemek veren bir üniversite yemekhanesinin sağlanması' iyileştirmesinin gerçekleştirilemediği görülmüştür.

2020 yılı içerisinde Üniversite bünyesinde görev yapan 0-6 yaş arası çocuğu bulunan kadın personel ile erkek personelin (annesi ölmüş veya velayeti babaya verilmiş çocuklar) faydalanması adına Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bağlı Kreş ve Gündüz Bakımevinden hizmet alınmasına ilişkin anlaşma sağlandığı, ancak kreş kullanım ve memnuniyet oranlarının henüz izleme ve iyileştirmesinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2018 yılındaki değerlendirme ekibinde görev alan altı üyenin üçüyle oluşturulan izleme takımıyla, Kurumsal İzleme Programından geçen TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinin Kurumsal Geri Bildirim Raporundaki (KGBR) Güçlü Yanların ve Gelişmeye Açık yanların durumu açısından 2018 KGBR, 2019 ve 2020 KİDR, kurumsal web sayfasındaki bilgiler, izleme döneminde kurumdan edinilen belgeler, 26 Kasım 2021 tarihinde çevrimiçi yapılan bir günlük saha ziyaretinde Kalite Komisyonu ve Senato Toplantısında yapılan sunular ve görüşmelerle elde edilen bilgilere göre değerlendirme yapılmıştır. 2021 izleme yılı olması dikkate alındığında, 2020 Kurumsal Geri Bildirim Raporunda 2018 KGBR'de gelişmeye açık yanlar için yeterince açıklama ve kanıtı yer verilmiş olması gerekmektedir. Bu durum değerlendirildiğinde; Kalite güvence sistemleri bölümünde yedi güçlü yönden üç tanesinde (uluslararasılaşma konusundaki çalışmalar, akreditasyon/ süreç farkındalığının olması ve uzun yıllardır stratejik plan hazırlanması ve kalite çalışmaları yapılması) gücün devam ettiği, sanayiye dönük insan kaynağı yetiştirme güçlü yanını daha da güçlendirdiği, ancak diğer üç güçlü yönde (yönetimin kalite güvencesini incelemesi, stratejik yönetim yaklaşımı/stratejik plan uygulamalarının yaygınlığı, uluslararası endeks sıralamalarının önemsenmesi) kısmen kuvvet kaybı yaşandığı anlaşılmaktadır. Kalite Güvence bölümünde gelişmeye açık yönlerden memnuniyet anketlerinin düzenli uygulanmasından elde edilen sonuçlara göre eylem planları yapılarak iyileştirmeler sağlandığı diğer sekiz başlıkta anlamlı iyileşme sağlanamadığı gözlenmiştir.

Eğitim ve Öğretimdeki güçlü yönlerden olan üçünde (üç dönemlik uygulama ve ortak eğitim modeli, mezunların verilen girişimcilik eğitim ve desteğiyle kendi iş yerlerini kurmaları, lisansüstü programlarda program dışı ders seçme imkanı) gücünün devam ettiği, yurt dışı eğitim olanaklarını daha da güçlendirerek arttırdığı, nedeniyle yabancı diller bölümünü akreditasyona hazır durumunun akreditasyona geçilemediği anlaşılmaktadır. Etkin ve verimli akademisyen-öğrenci ilişkisi pandeminin olumsuz etkisinde de devam ettiği gözlenmiştir. Eğitim ve öğretimdeki gelişmeye açık yönlerden ikisinde (Mühendislik Fakültesinin üç biriminde akreditasyon sağlanması, Psikolojik destek merkezinin kurulması) iyileşme adımları atıldığı anlaşılmakla birlikte program bilgi paketinde yer alan eksiklerin kısmen giderildiği, ders detaylarına halan ulaşamadığından kısmi iyileşme sağlandığı, diğer yedi başlıkta ise yeterli düzeyde iyileşme oluşmadığı düşünülmektedir.

Ar-Ge' deki güçlü yön olan Teknoloji Transfer Ofisi aracılığıyla yürütülen Üniversite-Sanayi iş birliklerinin daha da güçlenerek artış gösterdiği, güçlü yanlardan ulusal girişimcilik endeksinde kısmen gerilediği diğer iki güçlü yönünü devam ettirdiği anlaşılmıştır. Ar-Ge' deki tek gelişmeye açık yön olan doktora program sayısının mevcut araştırma politikalarının gerisinde kalması konusunda yeterli çabanın gösterilmesi gerekmektedir.

Yönetim sistemlerindeki dört güçlü yönde de gücün devam etmekte olduğu, gelişmeye açık yönlerden sadece personele kreş sağlanmasında iyileştirme yapılmış olup, diğer ikisinde beklenen iyileşme gözlenmemiştir..

2018 yılında yapılan değerlendirme ziyaretinden sonra kuruma sunulan KGBR'nin, ilgili paydaşlar tarafından iyileştirmeye yönelik bir doküman olarak ele alınması ve bu bağlamda dış değerlendirme ve izleme süreçlerinde de ifade edilen gelişmeye açık yanlar konusunda gerekli adımların eylem planına bağlanarak uygulanması, kurumun kalite süreçlerine önemli katkı sunacaktır.